

สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

พีรภัทร พวงทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

รักษาราชการแทน หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2564

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาติรัฐประวีณ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้การสนับสนุนและ ช่วยเหลือข้าพเจ้ามาโดยตลอด จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ข้าพเจ้าขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดวังหลุม วิทยาคารที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวม ข้อมูลตอบแบบสัมภาษณ์จนสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.ทวี หาแก้ว ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัด การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 118 โรงเรียน เพื่อใช้ในการสังเคราะห์ข้อมูล

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจและ ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

พีรภัทร พวงทอง

ชื่อเรื่อง	สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
ผู้วิจัย	พีรภัทร พวงทอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	มาตรฐานการศึกษา, แนวทางการพัฒนา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 แหล่งข้อมูลคือ เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวน 118 โรงเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิดคือ 1) แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และ 2) แบบสัมภาษณ์ สรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พิจารณาจากผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในภาพรวมพบว่าเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้ 1) สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 2) ใช้เทคนิคการ SWOT Analysis 3) มีการปฏิบัติจริงตามแผนพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารให้

ความสำคัญกับการนิเทศภายในประสานงานกับศึกษานิเทศก์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้คำแนะนำจากผู้มีความรู้ความสามารถ 5) มีการใช้ กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อปัญหาเพื่อให้ผลการดำเนินงานพัฒนาเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา

Title	THE STATE AND GUIDELINES TO SCHOOL DEVELOPMENT BY BASIC EDUCATION STANDARDS OF PHICHIT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
Author	Perapat Pongthong
Advisor	Associate Professor Chalong Chatrupachewin, Ph.D.
Academic Paper	Independent study M.Ed. in Educational Administration, Naresuan University, 2020
Keywords	Basic Education Standards, Guidelines To School Development

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the state of school administration according to the basic educational standards. Under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2. And 2) to study to study the guidelines for educational institution development according to the basic educational standards. Under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2. The data sources were documents (Self-Assessment Report: SAR), 118 schools under the Phichit Primary Educational Service Area Office 2, two types of research instruments: 1) a document synthesis record form. The statistics used for data analysis were Percentage and 2) the interview form which summarized the data through Content Analysis.

The results of the research were as follows

1. the study of the educational institution management condition according to the basic education standard Under the Phichit Primary Educational Service Area Office 2, the assessment results were determined according to the quality level, indicators of administrative condition according to the basic educational standards, educational institutions. Under the Office of Phichit Primary Educational Service Area 2, In general, it was found that when Considering each aspect, it was found that the quality of the learners The administrative and management processes and the learning management process are student-centered. There is still an indicator quality level that does not meet the basic education standards.

2. Guidelines for the development of educational administration according to the basic educational standards Under the Phichit Primary Educational Service Area Office 2, from the interviews with experts as follows: 1) Educational institutions should develop an educational institution development plan with all parties involved. 2) Use SWOT Analysis techniques 3) Have practical implementation according to the continuous educational development plan. 4) The administrators pay more attention to internal supervision and coordinate with the supervisors to participate in supervision so that teachers and educational personnel can get advice from knowledgeable persons 5) Use PLC processes in exchange. Knowledge and problems for the development of work results in accordance with the objectives of the educational development plan.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา.....	24
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.....	55
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	60
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา.....	60
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชั้น พื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR).....	61
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.....	66
5 บทสรุป.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	82
ประวัติผู้วิจัย.....	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงระดับคุณภาพด้านคุณภาพผู้เรียน.....	15
2 แสดงระดับคุณภาพด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ.....	19
3 แสดงระดับคุณภาพด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	22
4 รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2	45
5 แสดงวัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	59
6 แสดงจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำแนกตามอำเภอ.....	60
7 ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR) พิจารณาเป็นรายด้าน.....	61
8 ผลการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน.....	62
9 ผลการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ.....	64
10 ผลการสังเคราะห์สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	65
11 แสดงผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร	67

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดของการประเมินคุณภาพและการบริหารวงจร	30
2 แสดงวงจร PDCA.....	39
3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2542 ให้นิยามมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยให้แนวทางจัดการศึกษาไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาสำคัญที่ต้องการให้เกิดในสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับปัจจัยกระบวนการ และผลผลิตจากการจัดการศึกษา เพื่อการกำกับ ติดตาม ดูแล ตรวจสอบ และประกันคุณภาพของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงคุณภาพด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่ความหมายรวมถึงผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดกับตัวผู้เรียนรอบด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู และกระบวนการบริหารจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 9)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การ กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการ มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่ง

มาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา(สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, น.1)

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 แทนฉบับเดิมปี พ.ศ. 2547 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และใช้เป็นเป้าหมายในการสนับสนุนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว และยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสามารถใช้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่จำเป็นของแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นกับผู้เรียนทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษา และเพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนระหว่างที่กำลังศึกษาให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลังจากสำเร็จการศึกษา เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของมาตรฐานการศึกษาของชาติคือ การให้อิสระสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และตามความถนัดของผู้เรียนที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, น. 75)

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีความมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีความพร้อม และสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนระดับประถมวัยและระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การติดตามและประเมินผลการบริหาร จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของเขตพื้นที่ การศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ โดยมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและ การจัดการศึกษา โดยตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 , 2563, น.17) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จึงขับเคลื่อน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาโดยการใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น

กรอบการดำเนินงานและขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อศึกษาว่าสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีการบริหารเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่มีสภาพ การบริหารงานที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานไปหาแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษาให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็น แนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบสภาพและแนวทางการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เพื่อใช้เป็น ฐานข้อมูลสำหรับผู้สนใจในการค้นคว้าแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาทุกหน่วยงานทุกสังกัด และเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ประกอบการวางแผนตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาของตนเอง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีขอบเขตเนื้อหา คือ การบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนวางแผนและตัดสินใจ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ด้านการกระบวนกรบริหารและการจัดการ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แหล่งข้อมูล

เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จำนวนทั้งหมด 118 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

สังเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

เนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ค่ามาตรฐานต่ำกว่าเกณฑ์คุณภาพขั้นสูงในแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวุฒิการศึกษาระดับระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวุฒิการศึกษาระดับระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าด้านการบริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี

3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **มาตรฐานการศึกษา** หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา มี 3 ด้าน ดังนี้

1.1 คุณภาพผู้เรียน

1.1.1 **ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน** หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร

1.1.2 **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน** หมายถึง การมีความรู้ ด้านทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม

1.2 **กระบวนการบริหารและการจัดการ** หมายถึง การบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.3 **กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

2. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

3. **ครู** หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

4. แนวทางการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีค่าการประเมินระดับคุณภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำไปหาแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ได้ถึง ข้อปฏิบัติหรือวิธีการปฏิบัติที่ควรนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานระบบประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมวางแผนและตัดสินใจ ร่วมดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมติดตามและประเมินผล และมีส่วนร่วมรับประโยชน์ในงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า
จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารและการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.2 ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน
 - 2.4 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
 - 2.5 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.3 หลักการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.4 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.5 แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.6 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายการบริหาร

จิโรจน์ สารรัตนะ (2546, น. 1) การบริหาร คือ เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การโดยอาศัย หน้าที่ทางการบริหาร ที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดการองค์การ การนำ และการควบคุม

สุนทร โคตรบรรเทา (2551, น. 3) การบริหาร คือ การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

จันทราณี สงวนนาม (2551, น. 28) การบริหาร คือ เรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารหลายคนต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่แน่นอนในการทำงาน บางคนเห็นว่า การบริหารเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะนำผู้อื่นให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ที่ได้ บางคนให้ความหมายว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงเห็นได้ว่า เรื่องของการบริหารเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากสลับซับซ้อน เป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับคน ความรู้สึกนึกคิด ทรัพยากร จุดมุ่งหมาย รวมทั้งกระบวนการในการบริหารงาน

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า กระบวนการทำงานร่วมกันทางสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความหมายการบริหารการศึกษา

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, น. 23) การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูหรือนักวิชาการในโรงเรียน อธิการบดีหรือผู้บริหารร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับอธิบดีกรมต่างๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ และบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินงานหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่นๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้เรียกรวมกันว่างานบริหารศึกษานั้นเองโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

พรรณราย ทรัพย์ะประภา (2557, น. 32) การบริหารการศึกษา คือ การนำหลักการบริหารมาปรับใช้ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันแต่แตกต่างกันที่ในสถานศึกษานั้นประกอบด้วยบุคคลหลายประเภท ซึ่งมีคุณลักษณะพิเศษ คือ ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา เจ้าหน้าที่หรือพนักงานผู้ให้บริการต่างๆ ผู้ปกครอง คนงาน ภารโรง และบุคคลในชุมชนใกล้เคียง ซึ่งผู้คนเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันและกัน จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ นอกจากนี้ก็ยังคงมีความสัมพันธ์กับผู้บริหารการศึกษาในระดับสูง ซึ่งเป็นระดับนโยบายอีกด้วย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่เป็นนักบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหลายๆ ด้าน

ภาวดี อนันต์นาวี (2557, น. 2) การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายๆ คนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้านให้มีความสามารถ ทักษะคิด พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ส่วนในด้านสังคมการเมืองและเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

สัมมา ธรนิธย์ (2560, น. 93) การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และมีการสั่งการควบคุมและจัดการเพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีจุดมุ่งหมายคือผลผลิตหรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุดและบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะคิด พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ส่วนในด้านสังคมการเมืองและเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 3) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนหรือคนในประเทศจะดีหรือเลว จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับ

ผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็มีความรุ่งเรืองในทุกๆ ทาง ในทางตรงกันข้ามหากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่งและทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

วิชิต กำมันตะคุณ (2560, น. 4) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานรับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงเชื่อถือได้

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารมีความสำคัญ ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเข้าใจมาบริหารเพื่อกำหนดเป้าหมายและขั้นตอนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุว่ามาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2545, น.125) ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับ “คุณลักษณะและ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษา” เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องการเกิดในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ ส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 12) มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษาและมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, น. 7) กล่าวว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในการปฏิบัติ มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญต่อนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น. 2) กล่าวว่า การกำหนดมาตรฐานมีความสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพไปในทิศทางใดนอกจากนี้ การกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือร่วมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และเป็น การกำหนดแนวทางและทิศทางในการพัฒนาที่ชัดเจนเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบเป็นมาตรฐานเดียวกัน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านคุณภาพผู้เรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- 1.1 มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- 1.2 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- 1.3 มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- 1.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- 2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- 2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน มีดังนี้

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและ จิตสังคม

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณผู้เรียนมีทักษะ ในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์หาสถานศึกษากำหนด ในแต่ละระดับชั้น
2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหามีเหตุผล

3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมผู้เรียนมี ความสามารถในการรวบรวมความรู้ ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงการชิ้นงาน ผลผลิต

4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผู้เรียนมีความสามารถ ในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบ อื่นๆ

6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน ในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1. มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดผู้เรียนมีพฤติกรรม เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2. มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่า ของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย

3. ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4. มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

จากแนวคิดข้างต้น จึงได้นำมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นกรอบแนวคิดใน การวิจัยครั้งนี้

ตาราง 1 แสดงระดับคุณภาพด้านคุณภาพผู้เรียน

ระดับ	ด้านคุณภาพผู้เรียน
ระดับ 1 กำลังพัฒนา	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายสถานศึกษากำหนด</p> <p>2.2 ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
ระดับ 2 ปานกลาง	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>2.2 ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
ระดับ 3 ดี	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	ด้านคุณภาพผู้เรียน
ระดับ 3 ดี (ต่อ)	<p>1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้</p> <p>1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย</p> <p>1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ</p> <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>
ระดับ 4 ดีเลิศ	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้</p> <p>1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>1.5 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน</p> <p>1.6 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ</p> <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายสถานศึกษากำหนด</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ระดับ	ด้านคุณภาพผู้เรียน
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม	<p>1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <p>1.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิด คำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p> <p>1.3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาคำถามได้</p> <p>1.4 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมและนำไปใช้เผยแพร่</p> <p>2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <p>2.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม</p> <p>2.2 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ</p> <p>2.3 ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้</p> <p>2.4 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย</p> <p>2.5 ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย</p> <p>2.6 ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด</p>

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
 3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
 4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
 6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้
- คำอธิบาย มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีดังนี้

เป็นการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้

1. มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสถานศึกษากำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการ ของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและ ทุกกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรรวม หรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

4. พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้สถานศึกษาจัดระบบการค้นหา การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

ตาราง 2 แสดงระดับคุณภาพด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับ	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
ระดับ 1 กำลังพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน 2. ระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับ 2 ปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ระดับ 3 ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 4. พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
ระดับ 3 ดี (ต่อ)	5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ 6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการ จัดการเรียนรู้
ระดับ 4 ดีเลิศ	1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความ ร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง 4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความ ต้องการของครู และสถานศึกษา 5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย 6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการ จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม	1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลง 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความ ร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนา งานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้

ตาราง 2 (ต่อ)

ระดับ	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม (ต่อ)	<p>3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้</p> <p>4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน</p> <p>5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย</p> <p>6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา</p>

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและ นำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มา ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่

เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้

5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ตาราง 3 แสดงระดับคุณภาพด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับ	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับ 1 กำลังพัฒนา	1. จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง 2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ 6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับ 1 กำลังพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ 6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา
ระดับ 2 ปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
ระดับ 3 ดี	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ระดับ 4 ดีเลิศ	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตาราง 3 (ต่อ)

ระดับ	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับ 4 ดีเลิศ (ต่อ)	<p>3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>5. มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้</p>
ระดับ 5 ยอดเยี่ยม	<p>1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการเผยแพร่</p> <p>2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>3. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข</p> <p>5. มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้</p>

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักจรพันธ์ สายบัว (2550, น. 47) ได้กล่าวถึงว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารของผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองชุมชนและสังคมว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพมีความเชื่อถือได้ในผลผลิตทางการศึกษาและมีประสิทธิภาพตามเป้าประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดและตามความต้องการของสังคม

นิกร ศรีสุพัฒน์ (2550, น. 7) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบมีการควบคุมมีการทบทวน ตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุถึงมาตรฐานที่เป็นข้อกำหนดที่คาดหวังไว้ ตามแนวทางการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรซึ่งครูและบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อประกันคุณภาพของนักเรียนและการให้บริการของสถานศึกษา

จิรัชชาติ แก้วประดิษฐ์ (2550, น. 53) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ การศึกษาหมายความว่ากลไกการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อควบคุมตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครองชุมชนสังคมและผู้เกี่ยวข้องว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาตามภารกิจที่ได้ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดไว้เพื่อผลิตผลทาง การศึกษาที่มีคุณภาพที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครองชุมชนและสังคม

สุลัดดา ศรีโท (2551, น. 16) ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา คือ ความ จำเป็นที่สถานศึกษาต้องพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องเริ่มพัฒนาคุณภาพของ ตนเองทั้งกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามภาระงานปกติ ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

ธงชัย หมื่นสา (2552, น. 38) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึงกระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

ทดสอบทางการศึกษา (2553, น. 13) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2557, น. 10) กล่าวว่า การประกันคุณภาพคือการดำเนิน กิจกรรมและภารกิจต่างๆ ทั้งด้านวิชาการและการบริการการจัดการเพื่อสร้างความมั่นใจให้ ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงคือผู้เรียนผู้ปกครองและผู้รับบริการทางอ้อม คือสถานประกอบการประชาชนและสังคมโดยรวมว่าจะดำเนินงานของสถานศึกษา จะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน การศึกษาที่ได้กำหนดไว้การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการ ทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นกระบวนการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียน ซึ่งครูและบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานศึกษาที่กำหนดไว้และตามความคาดหวังของผู้ปกครองชุมชนและสังคม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (ฉบับประชาชน) มาตรา 43 ระบุไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายต่อมาอีก 2 ปีก็ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเกิดขึ้นเรียกว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ของประเทศไทย โดยพระราชบัญญัติของการศึกษามีทั้งหมด 9 หมวด 78 มาตราโดยหมวดที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพคือหมวด 6 ตั้งแต่มาตราที่ 47 - 51 มีใจความสรุปได้ดังนี้คือให้มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอกและให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและการทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้อย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปีโดยสถานศึกษาและบุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมและในกรณีที่ผลการประเมินของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขจากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ฉบับนี้

หลักการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีหลักการและแนวทางในการประกันคุณภาพมีผู้เสนอหลักการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2546 ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ข้อคือ

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการงบประมาณบุคลากรและทรัพยากรให้จังหวัดและสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท

2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครองผู้นำชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา

3. สถานศึกษาต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครองมาตรฐานที่กำหนดและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2542, น.79) มีแนวคิดในเรื่องหลักการประกันคุณภาพดังนี้

1. สร้างความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กรบุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน
5. การดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้
6. การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

อรุณ จันทวานิช (2544, น. 39) ได้ให้หลักการในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กรบุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับและทุกขั้นตอน
5. มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน
6. มีการรายงานผลสู่สาธารณชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546) ได้กล่าวถึงหลักการและเงื่อนไขสำคัญบางประการในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษาจะพัฒนาคุณภาพให้มีประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ต่อเมื่อสถานศึกษาเองต้องมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะคิดและตัดสินใจทางด้านการบริหารวิชาการและการใช้จ่ายงบประมาณซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาและท้องถิ่นให้มากที่สุด

2. การมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) กับผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมดำเนินการร่วมประเมินและร่วมรับผิดชอบกับการจัดการศึกษาของศึกษา

3. การเสริมสร้างพลังใจ (Empowerment) โดยสร้างความรู้ทักษะและความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อพันธะภาวะ (Accountability) การศึกษามีใช่เรื่องของคนใดคนหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เป็นเรื่องของทุกคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นจึงต้องสร้างให้ทุกคนมีสำนึกในหน้าที่ของตนที่มีต่อการศึกษาเช่นหน้าที่ของความเป็นพ่อเป็นแม่ครูเป็นต้นนอกจากนี้กระบวนการทำงานและผลงานของสถานศึกษาแห่งนั้นสามารถตรวจสอบได้ทุกเมื่อโดยสังคมและประชาชน

5. ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Quality improvement) การตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกในบริบทของการประกันคุณภาพมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องไม่ใช่การจับผิดหรือการตัดสินใจให้รางวัลหรือให้โทษ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2546) กล่าวถึงหลักการในการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ระบบประกันคุณภาพไม่ใช่เรื่องของการชี้ถูกชี้ผิดหรือการตรวจสอบแต่เป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ควบคู่กับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา

2. มาตรฐานการศึกษาจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การประกันคุณภาพมีภารกิจหลัก 4 ส่วนซึ่งต้องแยกบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

3.1 การกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ของระบบประกัน

3.2 การประเมินภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประเมินภายในโดยดึงชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

3.3 การประเมินภายนอกให้องค์กรอิสระในรูปองค์ การประเมินภายนอกให้องค์กรอิสระในรูปองค์การมหาชน ทำหน้าที่การประเมินภายนอกให้องค์กรอิสระในรูปองค์การมหาชน

ทำหน้าที่นี้เพราะ ต้องการให้อิสระจากฝ่ายราชการและต้องทำหน้าที่ประเมินทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

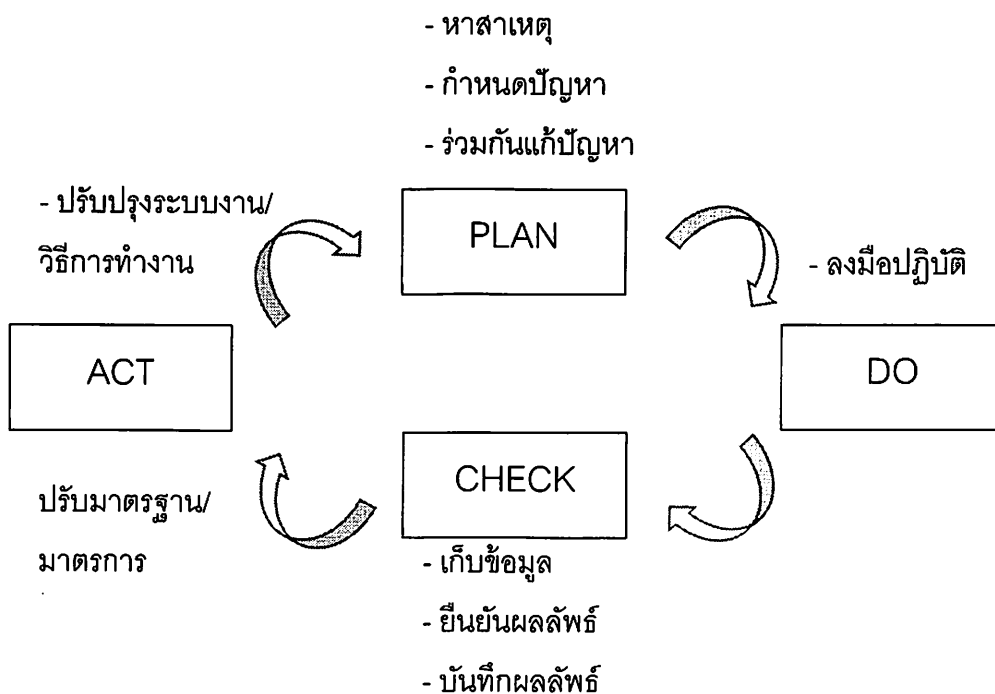
3.4 การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการปรับปรุงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารการศึกษา

จากแนวคิดข้างต้นจึงสรุปได้ว่า หลักการดำเนินงานการประกันคุณภาพยึดหลักการกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายโดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนเพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษาดำเนินงาน

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษามีระบบการดำเนินการที่สัมพันธ์กัน 3 ประการดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (ทั้งระดับชาติและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติมตามบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา)หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพคือการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่มทำงานอย่างมีระบบและทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่องจะทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานเป็นประจำมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดนั้นต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ที่ทุกกิจกรรมโครงการงานมีเป้าหมายเดียวกันคือการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกด้านมีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสรรหาให้เพียงพอดูแลรักษาให้ใช้ได้อยู่เสมอและปลอดภัยในการใช้งานสำคัญต้องมีระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งติดตามกำกับการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องดังแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดของการประเมินคุณภาพและการบริหารแบบครบวงจร

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ของแนวคิดของการประเมินคุณภาพและการบริหารวงจร

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน กำกับติดตามความก้าวหน้าและยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดโดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพ สามารถดำเนินงานในแต่ละระดับได้ดังนี้

2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาดังคณะทำงานขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานและโครงการ ตลอดปีการศึกษาทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหาร และการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทันที่ และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือให้สถานศึกษา สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้สถานศึกษาทุกแห่ง ควรได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งภายใน 3 ปีสำหรับ

สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่องยกย่องสถานศึกษาที่มีรูปแบบการพัฒนาที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาแห่งหนึ่งส่วนสถานศึกษาที่มีคุณภาพผู้เรียนต่ำหรือมีแนวโน้มต่ำลงอันเนื่องมาจากปัญหาต่างๆ เขตพื้นที่การศึกษาควรตั้งคณะทำงานเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เขตพื้นที่การศึกษาต้องทำรายงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทราบด้วย

2.3 การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมระดับประเทศโดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องกำหนดมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาเพิ่มพูนศักยภาพสถานศึกษาให้บริหารและจัดการการศึกษาได้อย่างเต็มที่

3. การประเมินและรับรองคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

3.1 สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด(ตามระดับการศึกษาที่จัดซึ่งหมายถึง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย) จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษารายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนหน่วยงานต้นสังกัดและรายงานต่อสาธารณชน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา การประเมินในส่วนนี้เป็นการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์การมหาชน ซึ่งเป็นระบบและกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก ทำหน้าที่ในการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอกเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุกๆ 5 ปี ผลจากการประเมินในภาพรวมจะนำเสนอรัฐบาลเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญเพราะความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการศึกษา ตลอดจนการขยายตัวทางด้านขนาดของโรงเรียนทำให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมากมาย ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญมากในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา "เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" และหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

วิวัฒนาการของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปี พ.ศ.2544

สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย ให้สถานศึกษาถือปฏิบัติไปพลางก่อน

ปี พ.ศ.2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ คือ

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเองพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาดังอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

ปี พ.ศ.2553

ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับปรุงใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 แทนโดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาหรือการประเมินการจัดการศึกษาจำนวนไม่เกิน 9 คน

แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดรวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศและผู้เรียนมีคุณภาพ อยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ.2561

ด้วยแนวทางในการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง จึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้าง ภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับ ดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น สมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา ของแต่ละระดับ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ยกเลิกกฎหมาย กระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และออกกฎหมาย ใหม่ คือ กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ได้ให้ความหมายของการประกัน คุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการ ควบคุมตรวจสอบระบบบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดและให้

สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการ ตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่ง รายงานผลการประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เป็นประจำทุกปีโดยให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ที่สถานศึกษาส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการ ติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับสถานศึกษาแห่งนั้นเป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดจากการรวมแนวคิด 2 แนวคิดเข้าด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยประเทศ อังกฤษเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มและพัฒนาแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาในปี 1988 และต่อมาในปี 1992 ได้เริ่มใช้มาตรฐาน ISO 9000 มากำหนดมาตรฐานการศึกษา ทำให้เกิด แนวทางสำหรับภาคปฏิบัติของโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น และมีการประยุกต์ใช้ ไปยังประเทศต่าง ๆ ในเวลาต่อมา สำหรับประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการในปีพุทธศักราช 2537 ส่วนความหมายของการประกันคุณภาพภายในได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 มีคำที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึง ประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการ เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกัน คุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น มีผู้ให้ความเห็นไว้สอดคล้องกล่าวคือ สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, น.26) ได้สรุปไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง

การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา สอดคล้องกับละมุล รอดขวัญ (2555, น.36) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามมาตรการหรือระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะสร้างความมั่นใจ ฟังพอใจและประทับใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย ฟังพอใจและประทับใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย และอำนาจ มีศรี (2555, น.17) ได้สรุปไว้ว่า การให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาจะเน้นที่การผสมผสานคุณภาพ 3 ส่วน คือ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คุณภาพตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คุณภาพตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคุณภาพตามความมุ่งหมายของสถานศึกษา ต้องอาศัยกระบวนการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพ หรือกล่าวได้ว่าเป็นการนำหลักการของการประกันคุณภาพที่เน้นการวางแผน และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมาใช้กับกระบวนการบริหารการศึกษา ส่วนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะชี้เฉพาะเจาะจงภายในสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานด้านการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ จากทัศนะของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษา

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่าการดำเนินการของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องจากมีระบบควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการอย่างครบถ้วนตามพันธกิจและบรรลุมิติวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้สมพิศ ให้งาม (2553, น.146-152) ได้กำหนดขั้นตอนของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามลำดับดังนี้

1. หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่

1.1 จุดมุ่งหมายการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่โรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

1.2 การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

1.3 การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ในการดำเนินงาน จะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนเพื่อผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ

2. หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบด้วย

2.1 โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

2.2 มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

2.3 โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศและข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

2.4 โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2.6 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งมีการกำกับติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2.7 แต่งตั้งคณะบุคคลดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงาน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.8 โรงเรียนจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

3. ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพ ซึ่งวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) อันเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงานจัดการของโรงเรียน ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 วางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็น อันประกอบด้วย

3.1.1 กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา

3.1.2 จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย

3.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

3.1.4 กำหนดระยะเวลา

3.1.5 กำหนดงบประมาณ

3.1.6 กำหนดผู้รับผิดชอบ

3.2 ดำเนินการตามแผน (Do) การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ได้แก่

3.2.1 ส่งเสริม สนับสนุน

3.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.3 สนับสนุนทรัพยากร

3.3 ตรวจสอบประเมินผล (Check) ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากมักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้เกิดการดำเนินงานที่มีอุปสรรค ได้แก่

3.3.1 วางกรอบการประเมิน

3.3.2 จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ

3.3.3 เก็บข้อมูล

3.3.4 วิเคราะห์ข้อมูล

3.3.5 แปลความหมาย

3.3.6 ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

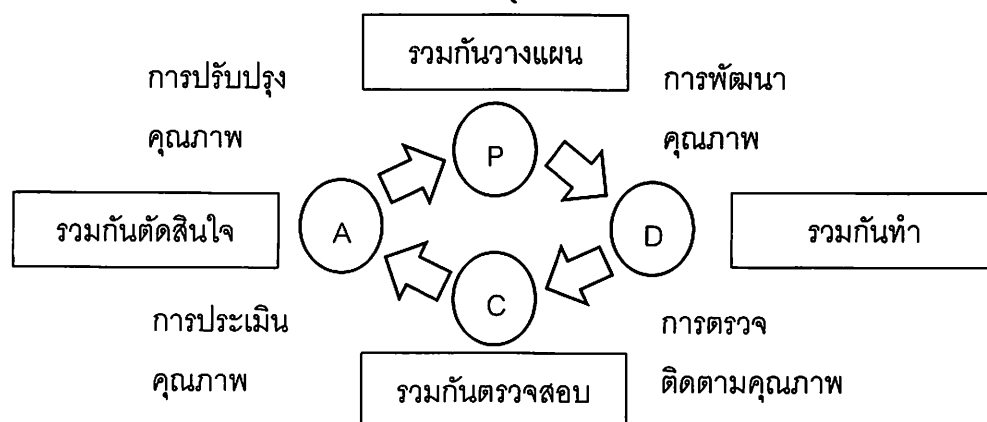
3.4 การปรับปรุง (Act) การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร

3.4.2 วางแผนในระยะต่อไป

3.4.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศ

จากวงจร PDCA ดังกล่าวข้างต้น สามารถแสดงแผนภูมิของวงจร PDCA อันมีกระบวนการดำเนินงานครบทั้ง 4 ด้าน คือ การพัฒนาคุณภาพ การตรวจติดตามคุณภาพ การประเมินคุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพ ดังภาพ 2

ภาพ 2 แสดงวงจร PDCA

ที่มา : สมพิศ ไหมงาม, 2553

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สมาน อิศวภูมิ (2551, น. 164) คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนโดยรวมต้องร่วมกันทำ ไม่ว่าจะท่านจะชอบหรือไม่ก็ตาม และอย่าไปโทษ สมศ. หรือ พ.ร.บ. การศึกษาที่กำหนดให้มีการประกันคุณภาพเลย จริงแล้วควรขอขอบคุณด้วยซ้ำที่

วิทยากร เชียงกุล (2553, น. 50) ต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพ มากกว่าปริมาณ ส่งเสริมครูอาจารย์นักวิชาการและนักวิจัยให้มีทั้งความรู้ เวลา และทรัพยากร สนับสนุน ในการทำงานค้นคว้าวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับประเทศไทยที่มีลักษณะเฉพาะอย่างแท้จริง และนำความรู้เหล่านี้ไปถ่ายทอดและกระตุ้นให้ เปิดการสร้างความรู้ใหม่ในชุมชน

เรามีหลักยึดและที่อ้างอิงในการดำเนินงาน ทั้งนี้เพราะคุณภาพการศึกษาคือ สิ่งที่สังคม และประเทศชาติต้องการ ผู้บริหารและครูเป็นที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาและควรมี คุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 12) การที่ประเทศไทยจะปฏิรูปสู่ความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน และมั่นคง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง และสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้นำในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกได้ในอนาคต จะต้องพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติให้ทำท่ายิ่งขึ้นและชัดเจนมากกว่าที่กำหนดไว้ใน ปัจจุบันโดยจะต้องพิจารณาใหม่ทั้งนิยามและขอบเขตของมาตรฐานการศึกษาของชาติและควรให้ สัมพันธ์กับวิธีการวัดและประเมินมาตรฐานการศึกษาที่ใช้อยู่ในระดับสากลด้วย

(ทักษ์ อุดมรัตน์, 2561, น. 116) การศึกษาของประเทศไทย ในมิติพัฒนาที่ยั่งยืน อาจจะทำให้หลายแนวทาง โดยอาจจะยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง แต่เพื่อความเป็นสากล จึงจะนำกรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก จาก Education Agenda 2030 มาใช้ เพื่อให้เข้าใจสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความเท่าเทียม ความยุติธรรมสิทธิมนุษยชน ความสมัครสมานสามัคคี และความมีสันติภาพ ในประเทศไทย ในมิติต่างๆ ที่จะนำไปเปรียบเทียบ กับนานาประเทศที่ใช้กรอบนี้กำกับไว้เช่นเดียวกัน

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุเป้าหมาย อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 8 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ยึดเป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จรรยาบรรณอย่างค้ำค้ำ เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย ดังนี้ หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่น ดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในฐานะ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และ นโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพ ของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 – 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียน ทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ สู่อุบัติการณ์ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวม กระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามี คุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้ ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอม

รวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษาของรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ปรับหรือและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน/โครงการแบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น ปรับหรือและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ปรับหรือและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อ คุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 1) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 1.1) การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ส่งเสริมการพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา ตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็น เพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะ และทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ 1.2) การเรียนรู้ตลอดชีวิต จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All) ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและ

การมีงานทำ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บ ชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว) พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการ เรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผลเป็นขั้นตอน พัฒนาครู อาชีวศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในทางปฏิบัติ (Hands – on Experience) เพื่อให้มีทักษะ และความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศจัดหลักสูตร การพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถ ของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

2) การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ เฝ้าระวังภัย ทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรม ทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทย เป็นสื่อจัดการเรียนการสอน ในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีใจพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด 3) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละ สถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบัน และอนาคต สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดการเรียน การสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการ วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ 4) การสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางการศึกษา พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือ การเรียนรู้ ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริม คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริม

คุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้ 6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวม สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ การขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้น เป็นกรอบแนวทางมาใช้ในการวางแผนและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยคำนึงถึงมาตรการ 4 ข้อ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางในการบริหารงบประมาณไว้ ดังนี้ 1) งดจัดงานต่างประเทศ 1 ปี ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ 2) ลดการจัดอบรมสัมมนาที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณมาก 3) ยกเลิกการจัดงาน Event และ 4) ทบทวนงบประมาณที่มีความซ้ำซ้อน ให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักตรวจราชการ และติดตามประเมินผล เป็นฝ่ายเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามลำดับ โดยมีบทบาทภารกิจในการตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ชำงต้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 390 ตำบลห้วยเกตุ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร 66110 มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นองค์กรที่เข้มแข็งโดยใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานในศตวรรษที่ 21บนพื้นฐานความเป็นไทย ตาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. พัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มุ่งสู่ไทยแลนด์ 4.0
2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษามีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. ปกป้องคุ้มครอง จริยธรรม ค่านิยมความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รักและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ
4. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. สร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม

อัตลักษณ์

จิตอาสา มารยาทดี มีวินัย ใฝ่ใจความพอเพียง

โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

แบ่งกลุ่มการบริหารงานตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย 9 กลุ่ม 1 หน่วย

กลุ่มอำนวยการ

กลุ่มนโยบายและแผน

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 กลุ่มบริหารงานบุคคล
 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 กลุ่มบริหารงานบุคคล
 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
 กลุ่มกฎหมายและคดี ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ
 หน่วยตรวจสอบภายใน ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับหัวหน้าส่วนราชการ
 สภาพการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตาราง 4 รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ
1	อนุบาลตะพานหิน (วังสำโรง)	ตะพานหิน
2	วัดทับปรู	ตะพานหิน
3	วัดบึงน้ำกัลด	ตะพานหิน
4	บ้านบึงประดู่	ตะพานหิน
5	วัดทับหมัน	ตะพานหิน
6	บ้านสามบึงบาตร	ตะพานหิน
7	บ้านหนองหวาย	ตะพานหิน
8	วัดวังหว่า	ตะพานหิน
9	วัดท่าปอ	ตะพานหิน
10	วัดวังไคร้	ตะพานหิน
11	วัดคลองคูณ	ตะพานหิน
12	วัดโพธิ์ลอย	ตะพานหิน
13	วัดธงไทยยาราม (ปลั่งอุปถัมภ์)	ตะพานหิน
14	วัดคลองช้อย	ตะพานหิน
15	วัดป่าแดง	ตะพานหิน

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ
16	วัดต้นชุมแสง	ตะพานหิน
17	ดงตะขบราษฎร์สงเคราะห์	ตะพานหิน
18	ชุมชนวังหลุมวิทยาคาร	ตะพานหิน
19	วัดสัตตवनาราม	ตะพานหิน
20	วัดเขารวก	ตะพานหิน
21	บ้านเนินทราย	ตะพานหิน
22	เขาพนมกาวหนองนกยาง	ตะพานหิน
23	บ้านไผ่ลาดราษฎร์ศรัทธาทรงธรรม	บางมูลนาก
24	วัดหนองกอไผ่	บางมูลนาก
25	ชุมชนวัดโพธิ์ทอง"ปกาสติวิทยา"	บางมูลนาก
26	บางมูลนาก (ราษฎร์อุทิศ)	บางมูลนาก
27	อนุบาลบางมูลนาก "ราษฎร์อุทิศ"	บางมูลนาก
28	บำรุงราษฎร์วิทยาคม	บางมูลนาก
29	ศรีประสิทธิ์วิทยา	บางมูลนาก
30	บางไผ่ราษฎร์สงเคราะห์	บางมูลนาก
31	วัดลำประดาใต้	บางมูลนาก
32	วัดลำประดากลาง	บางมูลนาก
33	อนุบาลอำเภอบางมูลนาก (วัดห้วยเขน)	บางมูลนาก
34	วัดวังตะกู่	บางมูลนาก
35	วัดห้วยเรียงกลาง	บางมูลนาก
36	วัดมะกอกงอ	บางมูลนาก
37	วัดลำประดาเหนือ	บางมูลนาก
38	วัดโพทะเล	โพทะเล
39	อนุบาลโพทะเล "รัฐบำรุง"	โพทะเล
40	วัดบ้านท้ายน้ำ	โพทะเล
41	บ้านเนินโพธิ์	โพทะเล
42	บ้านหนองบัว	โพทะเล
43	บ้านปากน้ำ	โพทะเล

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ
44	บ้านหนองไผ่-มาบชุมแสง	โพทะเล
45	วัดบ้านตาล "ศิริรัฐราษฎร์วิทยาคาร"	โพทะเล
46	บ้านวังตายศ "ราษฎร์สามัคคี"	โพทะเล
47	วัดพร้าว	โพทะเล
48	วัดขวาง	โพทะเล
49	ชุมชนบ้านทุ่งน้อย"พิพัฒน์โสภณวิทยา"	โพทะเล
50	บ้านท่าบัว "รัฐประชานุเคราะห์"	โพทะเล
51	บ้านวังแดง	โพทะเล
52	บ้านน้อย "ปรีกอุทิศ"	โพทะเล
53	บ้านเนินแค	โพทะเล
54	วัดคงคาราม	โพทะเล
55	ชุมชนบ้านบางคลาน (เงินอนุสรณ์)	โพทะเล
56	วัดบ้านท่าม่วง	โพทะเล
57	ชุมชนทะเลนงบ้านไร่	โพทะเล
58	วัดบ้านหนองดง	โพทะเล
59	บ้านบางพล้อ-ยางหลวง	โพทะเล
60	บ้านเยี่ยมูย	โพทะเล
61	วัดบ้านท่าขมิ้น	โพทะเล
62	บ้านทุ่งใหญ่	โพทะเล
63	ชุมชนวัดหนองคล้ายางพะเนียด	โพทะเล
64	วัดบ้านท่ามะไฟ	โพทะเล
65	บ้านน้ำผึ้ง "วิจิตรวุฒิกออุปถัมภ์"	โพทะเล
66	บ้านหนองตะแบก	โพทะเล
67	วัดบ้านพังน้อย	โพทะเล
68	วัดบ้านห้วยยาว	โพทะเล
69	วัดชัยศรี	ทับคล้อ
70	วัดศรีรัตนวราราม	ทับคล้อ
71	บูรพรัตน์วิทยาคาร	ทับคล้อ

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ
72	ชุมชนวัดสายดงยาง	ทับคล้อ
73	อนุบาลทับคล้อ "แม่ร้อยบุญช่วยอุทิศ"	ทับคล้อ
74	วัดป่าเรไร	ทับคล้อ
75	วัดหนองน้ำเต้า	ทับคล้อ
76	บ้านเขาไลน์	ทับคล้อ
77	บ้านใหม่ราษฎร์ดำรง	ทับคล้อ
78	ไทยรัฐวิทยา 60 (บ้านเขาตะพานนก)	ทับคล้อ
79	วัดสัตตศิลาอาสน์	ทับคล้อ
80	บ้านศรีเทพนิมิต	ทับคล้อ
81	วัดเขาทราย	ทับคล้อ
82	วัดวังหินเพลิง	ทับคล้อ
83	วัดวังแดง	ทับคล้อ
84	บ้านเขานกยูง	ทับคล้อ
85	บ้านเขาพระ	ทับคล้อ
86	สี่แยกเขาดิน	ทับคล้อ
87	วัดไค้อีเผือก	ทับคล้อ
88	วัดวังกระซัน	ทับคล้อ
89	วัดบางเบน	ทับคล้อ
90	วัดเขาส้าน	ทับคล้อ
91	บ้านทุ่งพรหมทอง "ราษฎร์สามัคคี"	บึงนาราง
92	บ้านห้วงปลาไหล "สิงหวิทยา"	บึงนาราง
93	วัดบ้านบางลายเหนือ	บึงนาราง
94	วัดบ้านบางลายใต้	บึงนาราง
95	วัดบ้านบึงนาราง"แก้ววิทยาคาร"	บึงนาราง
96	บ้านหนองแหม	บึงนาราง
97	บ้านบึงทับจัน "ทศอุปถัมภ์"	บึงนาราง
98	บ้านแหลมรัง "ราษฎร์บำรุง"	บึงนาราง
99	บ้านโป่งวัวแดง	บึงนาราง

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ
100	บ้านทุ่งทอง	บึงนาราง
101	บ้านศรีศรัทธามิตรภาพที่ 176	บึงนาราง
102	บ้านวังพร้าว	บึงนาราง
103	อนุบาลบึงนาราง (ห้วยแก้ว)	บึงนาราง
104	วัดบ้านบึงลี	บึงนาราง
105	สำนักขุนเณร (หลวงพ่อเขียนอุทิศ)	ดงเจริญ
106	วัดคลองตัน (หลวงพ่อสุรินทร์อุปถัมภ์)	ดงเจริญ
107	วัดวังเรื่อน	ดงเจริญ
108	วังก้านเหลือง	ดงเจริญ
109	วัดใหม่ดงเจริญ	ดงเจริญ
110	อนุบาลดงเจริญ (วังจิว)	ดงเจริญ
111	ห้วยพุกวิทยา	ดงเจริญ
112	บ้านไคเล็ก "ประชานุสรณ์"	ดงเจริญ
113	บ้านไคริง (ราษฎร์อุทิศ)	ดงเจริญ
114	วัดใหม่วังหว่า	ดงเจริญ
115	วัดหนองสองห้อง	ดงเจริญ
116	วัดหนองสนวน	ดงเจริญ
117	บ้านวังกะทะ	ดงเจริญ
118	บ้านวังบงค์	ดงเจริญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง : การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ได้มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหน่วยงานทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรดำเนินการวางแผน สนับสนุนส่งเสริมและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบ

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง เป็นไปตามประกาศฯ และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมที่แท้จริง

เกรียงไกร น่วมเลิศ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและคุณภาพผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วิชุดา บุญมี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า การมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

เสาวลักษณ์ ผาใหญ่ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ศิริดา บุรชาติ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการติดตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกล่าวว่ากระบวนการ PLC ทำให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และส่งผลต่อผู้เรียนคิดเองทำเองและผลิตผลงานได้อย่างสร้างสรรค์

วิชานา อับดุลเลาะ และวุฒิชัย เนียมเทศ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 "แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ" สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกได้เป็น 2 องค์ประกอบด้วยกัน คือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางด้านกายภาพและทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือด้านกายภาพทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ส่วนด้านจิตวิทยานั้น ควรสร้างสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดี ความรู้สึกที่ดีให้เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีแรงบันดาลใจและมีความรู้สึกที่ดีจนนำไปสู่การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพจากแนวปฏิบัติดังกล่าวผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ได้กับบริบทสถานศึกษาของตนเอง เพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และมีประสิทธิภาพเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป ผลการวิจัยพบว่าการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เหมาะสมนั้นควรจะคำนึงถึงองค์ประกอบใน

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้ง 2 ด้าน ทั้งด้านกายภาพ ที่ควรมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชื้อต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ทุกพื้นที่ที่สามารถเชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาสำหรับด้านจิตวิทยา ควรคำนึงถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน ทั้งปัจจัยทางบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นทางบวกให้กับผู้เรียน ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และข้อที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนไม่นำผลการประเมินของตัวผู้เรียนมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลการประเมินครั้งสุดท้ายของผู้เรียนจะเสร็จเมื่อจบปีการศึกษา แต่เมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ครูผู้สอนจะเลือกปรับการสอนของตนเองมากกว่าการนำผลการประเมินของผู้เรียนมาพัฒนาการเรียนการสอนทำให้ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพปัญหาของตัวผู้เรียนและไม่สามารถตั้งเป้าหมายในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริสุรวัฒน์, อรณูช ศรีสะอาด และทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ : โดยการประเมินเสริมพลัง การพัฒนาประเทศต้องอาศัยทรัพยากรที่อยู่ในสังคมเป็นหลัก ทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรมนุษย์ ทุกสังคมจึงพยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงสุด เพื่อรับภารกิจของสังคมที่กำลังประสบปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง โดยผ่านกระบวนการอบรมสั่งสอน ที่เรียกว่า "การศึกษา" เป็นสำคัญ เพราะการศึกษานอกจากจะทำหน้าที่ผลิตบุคคล ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมแล้วยังทำหน้าที่ผลักดันสังคมให้พัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและสำรวจปัญหา การประเมินระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ 2) เพื่อพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภายในโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ โดยใช้การประเมินเสริมพลัง 3) เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ ก่อนและหลัง โดยใช้การประเมินเสริมพลัง 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์ ผลการวิจัย กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานและสำรวจปัญหา การประเมินระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาล

ศรีประจักษ์กุล จากรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report) จากการสังเกต สภาพทั่วๆ จากการศึกษาปฏิบัติงาน พบปัญหาสรุปได้ดังนี้คือ 1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ขาดความรู้ความเข้าใจในประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพ

นันทวัน บ้านสวาท (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบปัญหา และศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับปัญหางานวิชาการ และแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การแจกแจงความถี่ และค่าสถิติร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าปัญหางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วีระยุทธ์ ขาตะกาญจน์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้เชิงปริมาณ พบว่าภาพรวมมีระดับการนำไปใช้ในปัจจุบันตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง

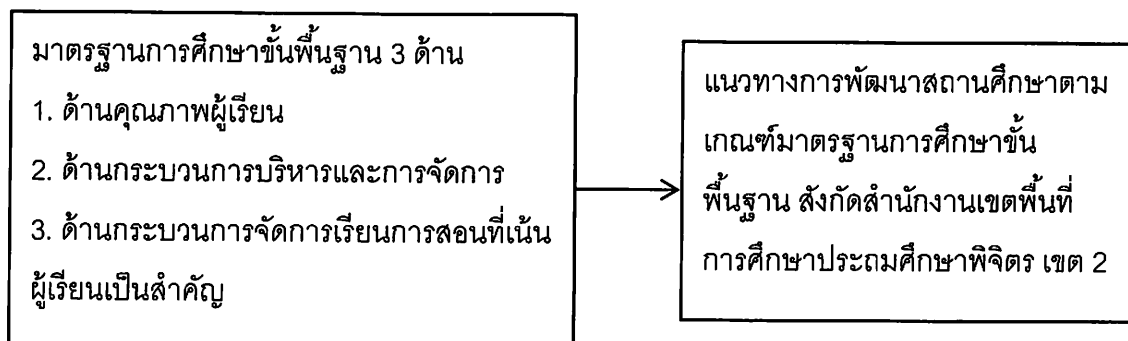
อมรรัตน์ จินดา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 2) เพื่อศึกษาความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มที่ 1 สถานศึกษาในสังกัดจำนวน 94 แห่งที่ได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 ได้แก่ผู้ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษายังมีความต้องการให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งขณะนี้ไม่มีใช้ครบทุกแห่ง แต่ยังคงขาดความเสถียรหรือมั่นคงในการใช้งาน หากระบบมีความเสถียรมั่นคงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปนัดดา นกแก้ว (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ และ 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ ตามการประเมินของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย
แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยมีการ
ดำเนินงานวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูล

สังเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment
Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 2 จำนวนทั้งหมด 118 โรงเรียน

ขอบเขตในการศึกษา

การสังเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา
(Self Assessment Report) ของสถานศึกษาตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงขึ้นโดยพิจารณาจากเครื่องมือที่มีผู้วิจัยมาก่อนภายใต้กรอบแนวคิด
เชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความใน
การวิจัยที่ได้กำหนดไว้แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์
เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษา ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการพัฒนาสถานศึกษา
ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร
เขต 2

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา
(Self Assessment Report) ของสถานศึกษาตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการ
สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและกรอบแนวคิดของการวิจัย

4. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment
Report) ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้
ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

5. นำเสนอแบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report)
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

6. จัดทำแบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report) เป็น
ฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เตรียมแบบสังเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report) เพื่อ
เก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์เอกสารเอกสารรายงานการประเมินตนเอง
ของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

3. ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา (SAR) ของ
สถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวม จำแนกตามมาตรฐาน และ ตัวบ่งชี้

4. สรุปผลตามขั้นตอนของการศึกษาและวิเคราะห์ ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสังเกตวิเคราะห์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเกตวิเคราะห์ เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

ระดับคุณภาพเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

ยอดเยี่ยม หมายถึง มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานขั้นสูง

ดีเลิศ หมายถึง มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานขั้นสูง

ดี หมายถึง มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานขั้นสูง

ปานกลาง หมายถึง มีระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานขั้นต้น

กำลังพัฒนา หมายถึง มีระดับคุณภาพไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2561, น. 5)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยมีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยนำมามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับเกณฑ์คุณภาพขั้นต้นและไม่ผ่านเกณฑ์ มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีลักษณะเป็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 3 ด้าน 10 ข้อ ประกอบด้วย

1. คุณภาพผู้เรียน	จำนวน 5 ข้อ
2. กระบวนการบริหารและการจัดการ	จำนวน 2 ข้อ
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน 3 ข้อ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
2. ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี

3. มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4 โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้แก่

1. ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2

2. ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังหลุมวิทยาการ
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการ สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจาก แบบสังเคราะห์เอกสารสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและ สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อกันนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 17 พฤศจิกายน ถึง 30 ธันวาคม 2563 โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงวัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่ สัมภาษณ์	เวลาที่ สัมภาษณ์	สถานที่ สัมภาษณ์
1.	ว่าที่ร้อยเอก สาโรช ยกให้ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2	17 พฤศจิกายน 2563	9.00 น.	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2.	ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชน วังหลุมวิทยาคาร	29 ธันวาคม 2563	13.00 น.	โรงเรียนชุมชนวังหลุม วิทยาคาร
3.	ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	30 ธันวาคม 2563	13.00 น.	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในการนำเสนอผลการวิจัย
ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์
เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ใช้ตารางประกอบการบรรยายโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

ตาราง 6 แสดงจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร
เขต 2 จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนสถานศึกษา	ร้อยละ
ตะพานหิน	22	18.64
บางมูลนาก	15	12.71
โพทะเล	31	26.27
ทับคล้อ	22	18.64
บึงนาราง	14	11.86
ดงเจริญ	14	11.86
รวม	118	100

จากตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ในการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report) จำแนกตาม อำเภอ พบว่า อำเภอตะพานหินมีจำนวนสถานศึกษา 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.64 อำเภอ บางมูลนากมีจำนวนสถานศึกษา 15 โรงเรียน โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.71 อำเภอโพทะเล มีจำนวนสถานศึกษา 31 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.27 อำเภอทับคล้อมีจำนวนสถานศึกษา 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.64 อำเภอบึงนารางมีจำนวนสถานศึกษา 14 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 11.86 อำเภอดงเจริญมีจำนวนสถานศึกษา 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.86

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR)

ตาราง 7 ผลการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR) พิจารณาเป็นรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	(n = 118)				
		ร้อยละของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
		5 (ยอดเยี่ยม)	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (กำลังพัฒนา)
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน	205 (17.37)	551 (46.70)	380 (32.20)	44 (3.73)	0 (0.00)
2	ด้านกระบวนการบริหารและ การจัดการ	140 (19.77)	374 (52.83)	192 (27.12)	2 (0.28)	0 (0.00)
3	ด้านกระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	76 (12.88)	319 (54.07)	191 (32.37)	3 (0.51)	1 (0.17)
	แปลผล	เกณฑ์ ขั้นสูง	เกณฑ์ ขั้นสูง	เกณฑ์ ขั้นสูง	เกณฑ์ ขั้นต้น	ต่ำกว่า เกณฑ์

จากตาราง 7 พบว่า ผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (46.70) รองลงมา อยู่ในระดับดี (32.20) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (3.73)

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (52.83) รองลงมา อยู่ในระดับดี (27.12) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (0.28)

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (54.07) รองลงมา อยู่ในระดับดี (32.37) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับกำลังพัฒนา (0.17)

ตาราง 8 ผลการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ข้อ	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	ร้อยละของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
		5 (ยอดเยี่ยม)	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (กำลังพัฒนา)
1	*มีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	7 (5.93)	60 (50.85)	44 (37.29)	7 (5.93)	-
2	*มีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4 (3.39)	52 (44.07)	50 (42.37)	12 (10.17)	-
3	*มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	3 (2.54)	51 (43.22)	51 (43.22)	13 (11.02)	-
4	*มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	18 (15.25)	53 (44.92)	43 (36.44)	4 (3.39)	-
5	*มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	10 (8.47)	50 (42.37)	50 (42.37)	8 (6.78)	-
6	มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	17 (14.41)	64 (54.24)	37 (31.36)	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ร้อยละของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
		5 (ยอดเยี่ยม)	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (กำลังพัฒนา)
1	การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	34 (28.81)	56 (47.46)	28 (23.73)	34 (28.81)	-
2	ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	40 (33.90)	56 (47.46)	22 (18.64)	40 (33.90)	-
3	การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	38 (32.20)	50 (42.37)	30 (25.42)	38 (32.20)	-
4	สุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคม	34 (28.81)	59 (50.00)	25 (21.19)	34 (28.81)	-
	รวม	(17.37)	(46.70)	(32.20)	(3.73)	-

* แสดงถึงตัวบ่งชี้ที่นำไปศึกษาแนวทางบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตาราง 8 พบว่าผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า ข้อที่มีร้อยละในระดับสูงสุด ได้แก่ ระดับดีเลิศ (46.70) รองลงมา ได้แก่ ระดับดี (32.20) และด้านที่มีร้อยละต่ำสุด ได้แก่ ระดับปานกลาง (3.73)

เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ มีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตัวบ่งชี้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา ตัวบ่งชี้ มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ตัวบ่งชี้ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และตัวบ่งชี้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลางจึงนำไปหาแนวทางเพื่อพัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม ตามลำดับต่อไป

ตาราง 9 ผลการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ข้อ	ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ร้อยละของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
		5 (ยอดเยี่ยม)	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (กำลังพัฒนา)
1	มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน	37 (31.36)	56 (47.46)	25 (21.19)	-	-
2	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	17 (14.41)	71 (60.17)	30 (25.42)	-	-
3	*ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และ ทุกกลุ่มเป้าหมาย	14 (11.86)	65 (55.08)	38 (32.20)	1 (0.85)	-
4	*พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ	22 (18.64)	59 (50.00)	36 (30.51)	1 (0.85)	-
5	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	27 (22.88)	60 (50.85)	31 (26.27)	-	-
6	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้	23 (19.49)	63 (53.39)	32 (27.12)	-	-
รวม		19.77	52.83	27.12	0.28	-

* แสดงถึงตัวบ่งชี้ที่นำไปศึกษาแนวทางบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตาราง 9 พบว่าผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหารตาม
เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ในภาพรวม พบว่า ข้อที่มีร้อย
ละในระดับสูงสุด ได้แก่ ระดับดีเลิศ (52.83) รองลงมา ได้แก่ ระดับดี (27.12) และด้านที่มีร้อยละ
ต่ำสุด ได้แก่ ระดับปานกลาง (0.28)

เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน
รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย และตัวบ่งชี้ พัฒนาครูและบุคลากรให้มี

ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลางจึงนำไปหาแนวทางเพื่อพัฒนาให้ เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม ตามลำดับต่อไป

ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อ	ตัวบ่งชี้ที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	ร้อยละของระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
		5 (ยอดเยี่ยม)	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (กำลังพัฒนา)
1	จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติ จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	17 (14.40)	61 (51.69)	40 (33.90)	-	-
2	*ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	16 (13.56)	71 (60.17)	30 (25.42)	1 (0.85)	-
3	มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	18 (15.25)	61 (51.69)	39 (33.05)	-	-
4	*ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	12 (10.17)	63 (53.39)	42 (35.60)	-	1 (0.85)
5	*มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อน กลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	13 (11.02)	63 (53.39)	40 (33.90)	2 (1.70)	-
	รวม	12.88	54.07	32.37	0.51	0.17

* แสดงถึงตัวบ่งชี้ที่นำไปศึกษาแนวทางบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากตาราง 10 พบว่าผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหาร ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า ข้อที่มีร้อยละ ในระดับสูงสุด ได้แก่ ระดับดีเลิศ (54.07) รองลงมา ได้แก่ ระดับดี (32.37) และด้านที่มีร้อยละ ต่ำสุด ได้แก่ ระดับกำลังพัฒนา(0.17)

เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และ ตัวบ่งชี้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับปานกลางและกำลังพัฒนา จึงนำไปหาแนวทางเพื่อพัฒนาให้ เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม ตามลำดับต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยนำผลจากการศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสารรายการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอเสนอผล การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ตาราง 11 แสดงผลการศึกษานโยบายการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
1) ด้านคุณภาพผู้เรียน	
1.1 ความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	1. สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายพัฒนาด้านงานวิชาการ 2. กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน 3. ปฏิบัติจริงตามแผนโครงการในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม 4. ผู้บริหารและครูวิชาการมีการนิเทศติดตาม เพื่อให้คำแนะนำ และสร้างขวัญกำลังใจ 5. ครูผู้สอนทุกคนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะการอ่าน 6. ครูผู้สอนมีการบันทึกความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน
1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	1. ผู้บริหาร และครูวิชาการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem – based Learning) 2. การจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจากหน่วยงานอื่น หรือชุมชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในห้องเรียนที่ต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน
1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	1.ผู้บริหาร และครูประชุมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการสร้างนวัตกรรมโดยให้ครูผู้สอนศึกษาเอกสาร “การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม” ของรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล 2. ครูผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ให้มีความท้าทายความคิด เนื่องจากเมื่อผู้เรียนรู้สึกท้าทาย ผู้เรียนจะเกิดความกระหายใคร่รู้ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

ตาราง 11 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (ต่อ)	3. มีการจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อสร้างโอกาสสร้างสรรค่นวัตกรรม สร้างโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอนวัตกรรมของตนเอง ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเวทีต่างๆ เพื่อเป็นพื้นที่ให้กับผู้เรียนได้แสดงความสามารถ
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต 2. โรงเรียนดำเนินการกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนจากทักษะการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม
1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อเป็นทิศทางและให้ครูผู้สอนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน 2. ดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนโดยใช้ ข้อมูลฐาน 3 ปีย้อนหลังเป็นเป้าหมายคุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้น 3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ
2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	
2.1 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนงานวิชาการ 2. ผู้บริหารและครูวิชาการร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา 4. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์เพื่อความต่อเนื่องในการพัฒนา

ตาราง 11 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารให้คณะครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของตนเอง 2. SWOT Analysis ครูและบุคลากรทางการศึกษารายบุคคลเพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อน ส่งเสริมในจุดที่ครูเป็นจุดแข็งอยู่แล้วและเสริมในจุดบกพร่องของครูผู้สอน มีการศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความรู้สึกริ่กอยากพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอโดยผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่นิเทศภายใน และศึกษานิเทศก์ออกนิเทศโรงเรียนในสังกัด 3 วัน : สัปดาห์
2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (ต่อ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในห้องเรียน 2. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ป้ายนิเทศต่างๆ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน 3. มีการนิเทศติดตามในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหาร และ ศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่อง 4. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในการจัดการเรียนรู้ เช่น ผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ 5. โรงเรียนขนาดเล็กจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLTV ในการเสริมการเรียนการสอน
<p>3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>3.1 ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และแจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) 2. ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมและรู้ถึงกระบวนการประเมินต่างๆในห้องเรียนเพื่อนำผลการประเมินมาพูดคุยแลกเปลี่ยนในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)

ตาราง 11 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
3.2 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียน อย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา ผู้เรียน	1. ผู้บริหารเข้าร่วมในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ผู้บริหารต้องรับฟังปัญหาข้อมูลต่างๆของครูผู้สอนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	2.เชิญศึกษานิเทศก์เข้ามาร่วมอยู่ในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อได้สะท้อนผลการนิเทศจากบุคคลภายนอกเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

1. การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ด้วยการศึกษสภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ศึกษาโดยการ สัมภาษณ์เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 จำนวนทั้งหมด 118 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบ สัมภาษณ์ รายงานคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report) ของสถานศึกษาตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 กับผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การศึกษาสภาพบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พิจารณาจากผลการประเมินตามระดับคุณภาพตัวบ่งชี้สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในภาพรวมพบว่าเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้ 1) สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 2) ใช้เทคนิคการ SWOT Analysis 3) มีการปฏิบัติจริงตามแผนพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในประสานงานกับศึกษานิเทศก์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้คำแนะนำจากผู้มีความรู้ความสามารถ 5) มีการใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อปัญหาเพื่อให้ผลการดำเนินงานพัฒนาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (46.70) รองลงมา อยู่ในระดับดี (32.20) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (3.73)
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (52.83) รองลงมา อยู่ในระดับดี (27.12) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (0.28)
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ (52.07) รองลงมา อยู่ในระดับดี (32.37) และค่าร้อยละต่ำสุด อยู่ในระดับกำลังพัฒนา (0.17)

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 จากการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แนวทางดังนี้ สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการ SWOT Analysis มีการปฏิบัติจริงตามแผนพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในประสานงานกับศึกษานิเทศก์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้คำแนะนำจากผู้มีความรู้ความสามารถมีการใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อปัญหาเพื่อให้ผลการดำเนินงานพัฒนาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการสังเคราะห์เอกสาร (Self-Assessment Report: SAR)

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า มีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและ ความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและ จิตสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กล่าวว่าผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร น่วมเลิศ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 41 ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและคุณภาพผู้เรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบัน การศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานด้านงานอาชีพ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ข้อที่ 1

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่กล่าวไว้ว่า พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะ และทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา นกแก้ว (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ ตามการประเมินของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนไม่มีความพร้อมในด้านของอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555) ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology หรือ ICT) มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนางาน พัฒนาองค์กรในทุกด้านและทุกสาขาส่งผลต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การทำงานและการศึกษาของมนุษย์ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ จินดา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษายังมีความต้องการให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ซึ่งขณะนี้ใช้ครบทุกแห่ง แต่ยังขาดความเสถียรหรือมั่นคงในการใช้งาน หากระบบมีความเสถียรมั่นคงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า มีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ พันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติมา วรณศรี (2557) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย หลักสูตรของสถานศึกษาควรดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาหรือคุณภาพและคุณลักษณะของ

ผู้เรียนที่คาดหวัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชิตา บุญมี (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า การมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาในระดับมาก โดยพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจาก ในการจัดการศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้นักเรียน สถานศึกษาจึงต้องมีการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาให้ดีเพื่อรองรับการประเมินจากทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสำคัญมากในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยุทธ ขาตะกาญจน์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการ นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้เชิงปริมาณ พบว่าภาพรวมมีระดับการนำไปใช้ในปัจจุบันตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเน้นพัฒนาวิชาการให้นักเรียนเพื่อใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจัดการศึกษาระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น จึงอาจจัดการศึกษาไม่รอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ พรรณอร อุสุภาพ (2561) กล่าวว่า การจัดการศึกษาของไทย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) มุ่งเน้นจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน บำรุงสวาท (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหางานวิชาการของ

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า มีค่าร้อยละสูงสุด อยู่ในระดับดีเลิศ ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและ นำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เป็นผู้แสวงหาความรู้ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า การเผชิญปัญหาและการแก้ปัญหา การฝึกทักษะการคิดการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ผาใหญ่ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันโรงเรียนได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และในสถานการณ์ปัจจุบันโรงเรียนต้องมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2555) กล่าวว่าการบริหารจัดการและพัฒนา ICT ในโรงเรียนให้เหมาะสมต่อการพัฒนาการเรียนการสอนตามสภาพของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู จึงควรพัฒนาตนเองให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับ ICT ที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและเข้าใจถึงประโยชน์ รวมทั้งผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จนสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานในฐานะผู้ใช้กับการเรียนการสอนและผู้ชี้แนะได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชานา อับดุลเลาะ และอุมิซัย เนียมเทศ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 “แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ” ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เหมาะสมนั้นควรคำนึงถึงองค์ประกอบในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทั้ง 2 ด้าน ทั้งด้านกายภาพ ที่

ควรมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เชื้อต่อการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง ทุกพื้นที่ที่สามารถเชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาสำหรับด้านจิตวิทยา ควรคำนึงถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่มีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน ทั้งปัจจัยทางบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นทางบวกให้กับผู้เรียน ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และข้อที่มีค่า ร้อยละต่ำสุดคือ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ เนื่องจาก ครูผู้สอนไม่นำผลการประเมินของตัวผู้เรียนมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก ผลการประเมินครั้งสุดท้ายของผู้เรียนจะเสร็จเมื่อจบปีการศึกษา แต่เมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ ครูผู้สอนจะเลือกปรับการสอนของตนเองมากกว่าการนำผลการประเมินของผู้เรียนมาพัฒนาการเรียนการสอนทำให้ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพปัญหาของตัวผู้เรียนและไม่สามารถตั้งเป้าหมายในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2562) กล่าวว่า การออกแบบการประเมินจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมินที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิริติกานต์ ศิริสุรวัฒน์ ,อรนุช ศรีสะอาด และทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลศรีประชาชนกุล : โดยการประเมินเสริมพลัง กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานและสำรวจปัญหา การประเมินระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของโรงเรียนอนุบาลศรีประชาชนกุล จากรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report) จากการสังเกต สภาพต่างๆ จากการปฏิบัติงาน พบปัญหาสรุปได้ดังนี้คือ 1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ขาดความรู้ความเข้าใจในประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน 2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพ

2. ผลการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำแผนพัฒนา มีการปฏิบัติจริงตามแผนโครงการ โดยมีการติดตามและประเมินผลจากผู้บริหารด้วยวิธีการนิเทศผู้บริหารมีการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ศึกษานิเทศก์เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อให้

คำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของจันจิรา ชาติเอี่ยม (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้การนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความพร้อมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

2.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการมีการ จัดทำ SWOT Analysis เพื่อทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา นำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาพัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษารายบุคคล ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของสิริพรรณ สุนทร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กโดยใช้การบริหารจัดการแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร โดยได้ใช้เทคนิคการ SWOT Analysis มาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของมาตรฐานการศึกษา เพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค อันนำไปสู่การหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพได้อย่างเหมาะสม

2.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารและครูมีการแลกเปลี่ยนโดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มีการเชิญศึกษานิเทศก์เข้ามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดทำกระบวนการ PLC เพื่อคำแนะนำไปพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของศิริดา นุรชาติ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการติดตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกล่าวว่ากระบวนการ PLC ทำให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และส่งผลต่อผู้เรียนคิดเองทำเองและผลิตผลงานได้อย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในข้อตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับกำลังพัฒนา

1. ผู้บริหารควรมีส่งเสริม หรือจัดการให้ครูตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน อาจนำกระบวนการ PLC มาใช้ตามแนวทางการพัฒนาของ

ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน
ข้อตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

2. ในสถานการณ์ปัจจุบันควรจัดการเรียนการสอนแบบ new normal เช่น มีการปรับ
เนื้อหา กระชับหลักสูตร มีการยืดหยุ่นของเวลาเรียน และยกระดับการประเมินเพื่อพัฒนา เพื่อหา
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ที่เวลา สามารถ
พัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบ new normal สำหรับสถานการณ์ปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับชั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิริติกานต์ ศิริสุรวัดน์, อรณัฐ ศรีสะอาด, และทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ. (2559). การพัฒนาระบบ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอนุบาลศรีประจักษ์. โดย การประเมินเสริมพลัง. *วารสารการวัดผลการศึกษา (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)*, 2(พิเศษ), 16-26.
- เกรียงไกร น่วมเลิศ. (2561). การส่งเสริมมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. *วารสารวิจัย และพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(2), 256-265.
- จันจิรา ชาติเอี่ยม. (2562). การนิเทศสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา)*, 3(1), 49-58.
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการ.
- ทักษ์ อุดมรัตน์. (2561). *พัฒนาศึกษากับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา*. พิษณุโลก: พิษณุโลกดอมคอม.
- นันทวัน ป้านสวาท. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (งานนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนัดดา นกแก้ว (2562). *ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ (งานนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. พิจิตร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.

- พรรณราย ทรัพย์ประภา. (2557). *จิตวิทยาประยุกต์ในการบริหารธุรกิจและการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: วี. พรินท์ (1991).
- พรรณอร อุซุภาพ. (2561). *การศึกษาและวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2562). *การประเมินโครงการ แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ:
แฮ็ส ออฟ เคอร์มิสท์.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- วิชุดา บุญมี. (2562). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในด้านกระบวนการบริหารและการ
จัดการของโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. *วารสารการบริหารการศึกษา (มหาวิทยาลัยศิลปากร)*,
10(1), 312-325.
- วิทยากร เชียงกุล. (2553). *จะเลือกการปฏิวัติทางการศึกษาหรือจะเลือกความพินาศ*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีชานา อับดุลเลาะ, และวุฒิชัย เนียมเทศ. (2563). การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 "แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ".
วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์),
7(2), 227-246.
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้
ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้.
วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 9(2), 1-13.
- ศิริดา บุรชาติ. (2561). การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อปฏิรูปการ
เรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการติดตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้. *วารสารมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20(1), 53-66.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเทคโนโลยี. (2555). *ครูวิทยาศาสตร์
มืออาชีพ แนวทางสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ:
อินเตอร์เอดูเคชัน ซัพพลายส์.
- สมาน อัศวภูมิ. (2551). *เส้นทางสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. อุบลราชธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- สัมมา ธรินธย์. (2560). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชาวฟ้าง.
 กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *รายงานผลการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ
 ต่างประเทศ*. นนทบุรี: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554).
*การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์
 และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555).
*แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง:
 การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561).
*แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ:
 กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพรรณ สุนทร (2560). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา
 ขนาดเล็กโดยใช้การบริหารจัดการแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร.
วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(1), 215-223.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- เสาวลักษณ์ ผาใหญ่. (2560). สภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
 ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
 เขต 5. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 19(1), 113-124.
- อมรรัตน์ จินดา. (2558). *สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
 สื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 นครปฐม เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตาม
เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 2

1. ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 2

2. ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 1

3. ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังหลุมวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 1

ตารางการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
	5	4	3	2	1
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	5	4	3	2	1
1. มีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และ การคิดคำนวณ	7	60	44	7	-
2. มีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา	4	52	50	12	-
3. มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	3	51	51	13	-
4. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	18	53	43	4	-
5. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	10	50	50	8	-
6. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	17	64	37	-	-
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
1. การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด	34	56	28	-	-
2. ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	40	56	22	-	-
3. การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและ หลากหลาย	38	50	30	-	-
4. สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	34	59	25	-	-

ตารางการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
	5	4	3	2	1
2. กระบวนการบริหารและการจัดการ	5	4	3	2	1
มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	37	56	25	-	-
มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	17	71	30	-	-
ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย	14	65	38	1	-
พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	22	59	36	1	-
จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	27	60	31	-	-
จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้	23	63	32	-	-

ตารางการสังเคราะห์ สภาพการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้	ระดับคุณภาพตัวบ่งชี้/มาตรฐาน				
	5	4	3	2	1
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5	4	3	2	1
1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	17	61	40	-	-
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	16	71	30	1	-
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	18	61	39	-	-
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	12	63	42	-	1
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	13	63	40	2	-

เครื่องมือในการวิจัย ชั้นตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ของ นายพีรภัทร พวงทอง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รศ.ดร.ฉลอง ชาตรูประชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบสัมภาษณ์ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

นายพีรภัทร พวงทอง
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง " แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 "

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
 วุฒิการศึกษา.....
 ประสบการณ์ทำงาน.....
 สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2563 เวลา.....น. ถึง.....น.
 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในด้านต่างๆ
อย่างไร

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1. ความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

.....

.....

.....

2. ความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

.....

.....

.....

3. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

.....

.....

.....

4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

.....

.....

.....

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารและการจัดการ

1. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

2. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการ
เรียนรู้

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นายพีรภัทร พวงทอง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ของ นายพีรภัทร พวงทอง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รศ.ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบสัมภาษณ์ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อเพื่อประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

นายพีรภัทร พวงทอง

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง " แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 "

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 วุฒิการศึกษา.....
- 1.3 ประสบการณ์ทำงาน.....
- 1.4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.2563 เวลา.....น. ถึง.....น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2

แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในด้าน
ต่างๆอย่างไร

1.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1. ความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

.....

.....

.....

2. ความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

.....

.....

.....

3. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

.....

.....

.....

4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

.....

.....

.....

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารและการจัดการ

1. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

2. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการ
จัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่องสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ของ นายพีรภัทร พวงทอง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รศ.ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พิจิตร เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2
ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1,
ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังหลุมวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิจิตร เขต 2

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

1. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาในด้านต่างๆอย่างไร
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

1.1 ความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำโครงการพัฒนาการอ่านการเขียนการสื่อสารและการคิดคำนวณ - เน้นการสอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ ในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ โดยเพิ่มกิจกรรมการเสริมนอกเวลาเรียน โดยจัดทำตารางที่กำหนดชัดเจนว่าแต่ละวันจะพัฒนาทักษะดังกล่าวในช่วงเวลาใด และเรื่องใด (ทุกชั้น ทุกวัน) - ผู้บริหาร ครูวิชาการ ร่วมกันนิเทศภายใน โดยติดตามรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณของผู้เรียน รวมทั้งสมุดบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อการสนับสนุน ช่วยเหลือ ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนครูผู้สอน ให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านวัสดุ สื่อ ประกอบการเรียนการสอน - โรงเรียนดำเนินการกำหนดแผนงาน / โครงการในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม - ประชุมครูให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินการตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนดในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนทุกคนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ โดยจัดในรูปแบบ PLC สัปดาห์ละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย - คณะครูร่วมกันจัดทำสื่อ เพื่อใช้พัฒนาผู้เรียน โดยจัดทำเป็นห้องสื่อเพื่อพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณของผู้เรียนร่วมกัน
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนกลยุทธ์ให้มีเป้าหมายพัฒนาด้านงานวิชาการ โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน - ผู้บริหารให้คำแนะนำและให้กำลังใจ สร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครู และสนับสนุนด้านงบประมาณต่างๆ - ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง
สรุป	<p>สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายพัฒนาด้านงานวิชาการ โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน มีการปฏิบัติจริงตามแผนโครงการในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารและครูวิชาการมีการนิเทศติดตาม เพื่อให้คำแนะนำและสร้างขวัญกำลังใจ ครูผู้สอนทุกคนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะการอ่าน และ ครูผู้สอนมีการบันทึกความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน</p>

1.2 ความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถในการสอน การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ - ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนได้มีการ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแก้ปัญหาภายในห้องเรียนโดยใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem-Base Learning)
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร และครูวิชาการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน - คณะครูศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานโดยยึดรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Center for Problem-Base Learning) ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (Illinois University) สหรัฐอเมริกา - ครูผู้สอนดำเนินการจัดจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานโดยยึดรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดนอกห้องเรียน เช่นการไปทำกิจกรรมร่วมกับวัดหรือชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน - ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามตัวชี้วัด เพื่อให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณตามหลักสูตร
สรุป	<p>ผู้บริหาร และครูวิชาการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem – based Learning) หรือ การจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจากหน่วยงานอื่นหรือชุมชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้นอกห้องเรียนที่ต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน</p>

1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้ ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถเป็นแบบอย่างในการสร้างนวัตกรรม และสามารถจัดการเรียนสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมได้ - ให้ศึกษานิเทศก์นิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้คำแนะนำข้อเสนอแนะและแลกเปลี่ยนความรู้จากตัวอย่างของโรงเรียนที่มีความสามารถเพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางในการพัฒนา
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร และครูประชุมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการสร้างนวัตกรรมโดยให้ครูผู้สอนศึกษาเอกสาร "การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม" ของรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กันยายน 2562เผยแพร่ออนไลน์ http://www.curriculumandlearning.com/การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม - โรงเรียนดำเนินการแจ้งให้ครูนำความรู้ไปปรับใช้ในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ โดยโรงเรียนกำหนดให้ครูผู้สอนดำเนินการพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรมให้กับผู้เรียน - ครูผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ให้มีความท้าทายความคิด ตอบสนองต่อธรรมชาติความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากเมื่อผู้เรียนรู้สึกท้าทาย ผู้เรียนจะเกิดความกระหายใคร่รู้ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ - ครูผู้สอนชี้แนะวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน และได้ชี้ให้ผู้เรียนให้นำความรู้ต่างๆ มาสังเคราะห์และนำไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอนวัตกรรมของตนเองผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียน มี ประสบการณ์ในการสื่อสารนวัตกรรมสู่สังคม

<p>ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวินัยและความรับผิดชอบเพื่อเป็นพื้นฐานของการสร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมด้วยตนเอง - จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อสร้างโอกาสและหาเวทีเพื่อเป็นพื้นที่ให้กับผู้เรียนได้แสดงความสามารถ - ให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดริเริ่มในการสร้างนวัตกรรม ให้มาจากความชอบและความต้องการของผู้เรียนโดยครูผู้สอนมีหน้าที่แนะนำโดยไม่ใช้ความคิดของตัวเองเพื่อนำความคิดของผู้เรียน
<p>สรุป</p>	<p>ผู้บริหาร และครูประชุมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการสร้างนวัตกรรมโดยให้ครูผู้สอนศึกษาเอกสาร "การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม" ของรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล ครูผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ให้มีความท้าทายความคิด เนื่องจากเมื่อผู้เรียนรู้สึกท้าทาย ผู้เรียนจะเกิดความกระหายใคร่รู้ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีการจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อสร้างโอกาสสร้างสรรค์นวัตกรรม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอนวัตกรรมของตนเอง ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเวทีต่างๆ เพื่อเป็นพื้นที่ให้กับผู้เรียนได้แสดงความสามารถ</p>

1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมครูผู้รับผิดชอบสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการสื่อสาร ให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน - ผู้บริหาร ครูวิชาการ ร่วมกันนิเทศภายใน การจัดกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ตามที่โรงเรียนดำเนินการกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนครูผู้สอน ให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้- ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามตรวจสอบผลการส่งต่อภายในและร่วมวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนหลังจากการดำเนินการส่งต่อภายใน - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยโรงเรียนดำเนินการกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดำเนินการประเมินนักเรียนจากทักษะการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายของผู้เรียน
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ - นิเทศติดตามเพื่อกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้ใช้อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
สรุป	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆเพื่อ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยโรงเรียนดำเนินการกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนจากทักษะ

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย Model 6A to S Model - ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านโครงงานให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อให้มีความสามารถในการ สร้างนวัตกรรม/โครงงานนักเรียน โดยสอดแทรกในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้และกิจกรรมการเรียนการสอน
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนโดยใช้ ข้อมูลฐาน 3 ปี ย้อนหลังเป็นเป้าหมายคุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้น - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ โดยมีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในได้อย่างเหมาะสม มีสื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย - ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน การสอนเสริมเพิ่มเติมความรู้ การจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศด้านวิชาการ วัดและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมครูผู้สอนในรายวิชาที่ เกี่ยวข้องให้จัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณของ ผู้เรียนให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ หลากหลาย เพื่อกระตุ้นและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการ คิดคำนวณ ตลอดจนการจัดสถานการณ์ในและนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนได้สื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ - พัฒนาทักษะพื้นฐานทางอาชีพ/เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ/ส่งเสริมความเลิศตามศักยภาพ โดยการ จัดกิจกรรมผ่านการ

	จัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรมชุมนุมวิชาการ/กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อเป็นทิศทางและให้ครูผู้สอนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน - ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนกับครูผู้สอน มีการใช้แผนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน - มีการตัดกิจกรรมบางอย่างออกเพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาในการเรียนเพิ่มมากขึ้น
สรุป	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อเป็นทิศทางและให้ครูผู้สอนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนโดยใช้ ข้อมูลฐาน 3 ปีย้อนหลัง เป็นเป้าหมายคุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนจัดทำโครงการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ - ผู้บริหารมีการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอน 3 วัน : สัปดาห์ - ประเมินผลการดำเนินการและพัฒนากระบวนการดำเนินงาน
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย - โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ศึกษาวิเคราะห์นโยบายรัฐบาลข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ข้อมูลพื้นฐาน ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560 - โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และงานทะเบียน ร่วมพิจารณาโครงสร้างหลักสูตร โดยมีผู้บริหารร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานด้วยความเห็นชอบ ซึ่งทางโรงเรียนเริ่มพิจารณาเป็นระดับชั้น ห้องเรียน แผนการเรียน มีการวางแผนการศึกษา 3 ปี และคำนวณหน่วยกิต ให้ผู้เรียนได้จบการศึกษาตามเกณฑ์ ตามช่วงชั้นทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด - คณะครูดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ตามกลุ่มสาระที่ตนเองรับผิดชอบ โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา - ผู้บริหาร และครูวิชา ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อนำผลข้อมูลไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารวางแผนร่วมกับครูวิชาการเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ผู้บริหารให้คำแนะนำวิธีการสอนของครูผู้สอนและให้ข้อเสนอแนะต่างๆเพื่อให้ครูได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่มีปัญหาและยังบกพร่องอยู่
สรุป	<p>โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารและครูวิชาการร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์เพื่อความต่อเนื่องในการพัฒนา</p>

2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนในสังกัด ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอน - มีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอโดยผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่นิเทศภายใน และศึกษานิเทศก์ออกนิเทศโรงเรียนในสังกัด 3 วัน : สัปดาห์
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนดำเนินการตามแผนการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความก้าวหน้า โดยนำข้อมูลจากแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) หรือ ID Plan - ผู้บริหารให้คณะครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญของบุคลากร - ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ตามความสนใจ - ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลดีต่อผู้เรียนได้
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารส่งเสริมในสิ่งที่ครูผู้สอนทำได้ดีอยู่แล้ว และเสริมหรือให้คำแนะนำในจุดที่เป็นข้อบกพร่องของครูผู้สอน - ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความรู้สึพัฒนาตนเองขึ้นไป - เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องที่ครูผู้สอนต้องการรู้
สรุป	<p>ผู้บริหารให้คณะครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของตนเอง SWOT Analysis ครูและ</p>

บุคลากรทางการศึกษารายบุคคลเพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อน ส่งเสริมในจุดที่ครูเป็นจุดแข็งอยู่แล้วและ
เสริมในจุดบกพร่องของครูผู้สอน มีการศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความรู้สึกรักพัฒนาตนเอง มีการนิเทศ
ติดตามอย่างสม่ำเสมอโดยผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่นี้เทศภายใน และศึกษานิเทศก์ออกนิเทศโรงเรียนใน
สังกัด 3 วัน : สัปดาห์

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิเคราะห์ นิเทศติดตามการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ - โรงเรียนขนาดเล็กจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLTV ในการเสริมการเรียนการสอน
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ตอบสนองความต้องการของนักเรียน โดยนำสื่อมาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ชัดเจน และสามารถดึงดูดความสนใจ ซึ่งเป็นส่วนสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น - โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ตามโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในการจัดการเรียนรู้ เช่น ผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ พัฒนาเว็บไซต์DLIT เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ครูในการจัดการเรียนรู้ โดยสามารถนำไปใช้เป็นช่องทางให้ครูมอบหมาย ติดตามภาระงาน เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อ
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารจัดการเรียนรู้ร่วมกับครู มีการประชุมวิชาการเพื่อทราบความต้องการและปัญหาของครูผู้สอน - ผู้บริหารส่งเสริมการจัดป้ายนิเทศต่างๆภายนอกห้องเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน
สรุป	<p>ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในห้องเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ป้ายนิเทศต่างๆ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน มีการนิเทศติดตามในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหาร และ ศึกษาวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่งเสริม</p>

สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในการจัดการเรียนรู้ เช่น ผลิตภัณฑ์สื่อการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้สื่อ DLTV ในการเสริมการเรียนการสอน

3.2 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	- ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการอ่าน การเขียนอย่างต่อเนื่อง และแจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<p>- โรงเรียนดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยครูมีการศึกษาและวางแผนการวัดผล ประเมินผล ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูรู้จักผู้เรียนด้านพฤติกรรมเป็นรายบุคคลโดยผ่านกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน กิจกรรมตามแบบประเมินSDQ ทำให้ทราบข้อเด่น ข้อด้อยของผู้เรียน และใช้วิธีการวัดและประเมินผลอย่าง หลากหลายเพื่อรู้จักผู้เรียนด้านการเรียน</p> <p>- คณะครูนำข้อมูลการรู้จักนักเรียนรายบุคคล มาทำการวิเคราะห์ และประเมินผู้เรียนรายบุคคล ทำให้ทราบความแตกต่าง และข้อจำกัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำมาแลกเปลี่ยนสภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไขผ่านกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ส่งผลให้โรงเรียนสามารถดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันได้อย่างทันท่วงที</p>
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<p>- ผู้บริหารมีความคิดในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอเพื่อค้นหาแนวทางและวิธีการพัฒนา</p> <p>- ผู้บริหารมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินต่างๆในห้องเรียน</p> <p>- มีการนำผลการประเมินจาก SAR (Self-Assessment Report) มาปรับปรุงและพัฒนา</p>
สรุป	<p>ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และแจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) โดยผู้บริหารต้องมีส่วนร่วม และรู้ถึงกระบวนการประเมินต่างๆในห้องเรียนเพื่อนำผลการประเมินมาแลกเปลี่ยนในกระบวนการ PLC</p>

3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แนวทางการพัฒนา
ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษานิตเทศก์ติดตามการทำ PLC (Professional Learning Community) ของครูผู้สอนแต่ละโรงเรียน เพื่อติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง - ศึกษานิตเทศก์สะท้อนผลการนิเทศต่อผู้บริหารและครูเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ (Active learning) โดยการดำเนินงาน / กิจกรรมอย่างหลากหลาย ได้แก่ งานหลักสูตรมีการประชุมปฏิบัติการ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ ส่งเสริมนักเรียนผ่านกระบวนการคิด และได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน - คณะครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมได้จริง ครูสามารถผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน - โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุน ให้คณะครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปประเด็นและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรม PLC (Professional Learning Community) ร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้และครูในโรงเรียน แล้วส่งเสริมให้ครูนำผลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาสู่การทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป
ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารเข้าร่วมในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อรับฟังข้อปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมกับครูผู้สอน มีความรับผิดชอบร่วมกันกับครูผู้สอนเพื่อสร้างความไว้วางใจ และเพื่อให้ครูผู้สอนได้เปิดใจในการทำงานร่วมกับผู้บริหาร

สรุป

ผู้บริหารเข้าร่วมในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ผู้บริหารต้องรับฟังปัญหาข้อมูล
ต่างๆของครูผู้สอนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการเชิญ ศึกษานิเทศก์เข้ามามีส่วนร่วมอยู่ใน
กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อได้สะท้อนผลการนิเทศจากบุคคลภายนอกเพื่อ
การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ

- ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1 ว่าที่ร้อยเอก ดร.สาโรช ยกให้
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2
- ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2 ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1
- ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3 ดร.วิรัตน์ เกตุเรือง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังหลุมวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา พิจิตร เขต 2

ด้านคุณภาพผู้เรียน

ข้อคำถาม	แนวทางการพัฒนา
1.1 ความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายพัฒนาด้านงานวิชาการ โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน มีการปฏิบัติจริงตามแผนโครงการในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารและครูวิชาการมีการนิเทศติดตาม เพื่อให้คำแนะนำและสร้างขวัญกำลังใจ ครูผู้สอนทุกคนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะการอ่าน และ ครูผู้สอนมีการบันทึกความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน
1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	ผู้บริหาร และครูวิชาการจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem – based Learning) หรือ การจัดการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจากหน่วยงานอื่นหรือชุมชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในห้องเรียนที่ต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน
1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ผู้บริหาร และครูประชุมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการสร้างนวัตกรรมโดยให้ครูผู้สอนศึกษาเอกสาร “การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม” ของรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่และรองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล ครูผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ให้มีความท้าทายความคิด เนื่องจากเมื่อผู้เรียนรู้สึกท้าทาย ผู้เรียนจะเกิดความกระหายใคร่รู้ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ มีการจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อสร้างโอกาสสร้างสรรค์นวัตกรรม และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอนวัตกรรมของตนเอง ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเวทีต่างๆ เพื่อเป็นพื้นที่ให้กับผู้เรียนได้แสดงความสามารถ

ด้านคุณภาพผู้เรียน

ข้อคำถาม	แนวทางการพัฒนา
1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร	ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีต่างๆเพื่อ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ของผู้เรียนจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยโรงเรียนดำเนินการกำหนดรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนจากทักษะการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม
1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	โรงเรียนกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อเป็นทิศทางและให้ครูผู้สอนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ดำเนินการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและได้กำหนดเป็นเป้าหมายทางการเรียนโดยใช้ ข้อมูลฐาน 3 ปีย้อนหลังเป็นเป้าหมายคุณภาพนักเรียนให้พัฒนาสูงขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะในการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาเต็มศักยภาพ

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	
ข้อคำถาม	แนวทางการพัฒนา
2.1 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย	โรงเรียนดำเนินการพัฒนางานวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารและครูวิชาการร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อความต่อเนื่องในการพัฒนา
2.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ผู้บริหารให้คณะครูและบุคลากรจัดทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของตนเอง SWOT Analysis ครูและบุคลากรทางการศึกษารายบุคคลเพื่อให้ทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อน ส่งเสริมในจุดที่ครูเป็นจุดแข็งอยู่แล้วและเสริมในจุดบกพร่องของครูผู้สอน มีการศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความรู้สึกรักอยากพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอโดยผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่นี้เทศภายใน และศึกษานิเทศก์ออกนิเทศโรงเรียนในสังกัด 3 วัน : สัปดาห์

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อคำถาม	แนวทางการพัฒนา
3.1 ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในห้องเรียน ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ป้ายนิเทศต่างๆ เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน มีการนิเทศติดตามในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหาร และ ศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ตามโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในการจัดการเรียนรู้ เช่น ผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLTV ในการเสริมการเรียนการสอน
3.2 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และแจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) โดยผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมและรู้ถึงกระบวนการประเมินต่างๆในห้องเรียนเพื่อนำผลการประเมินมาพูดคุยแลกเปลี่ยนในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community)
3.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ผู้บริหารเข้าร่วมในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ผู้บริหารต้องรับฟังปัญหาข้อมูลต่างๆของครูผู้สอนเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการเชิญ ศึกษานิเทศก์เข้ามาร่วมอยู่ในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เพื่อได้สะท้อนผลการนิเทศจากบุคคลภายนอกเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง นโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุเป้าหมาย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยึดเป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแผน และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย ดังนี้

หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น ๑๒ การพัฒนา การเรียนรู้ และแผนย่อยที่ ๓ ในประเด็น ๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัย จะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น ในการเร่งรัดการทำงานภาพรวมกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวม ภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลเข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษารองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล
๒. ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน/ โครงการแบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น
๓. ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคน ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนา สมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับ ความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

/๔. ปรับรูป ...

- ๒ -

๔. ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑.๑ การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ

- จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

- ส่งเสริมการพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่

- พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นเพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น

- พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะและทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

๑.๒ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

- จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

- ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

- ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บ ชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

- พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีเหตุผลเป็นขั้นตอน

- พัฒนาครูอาชีวศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ (Hands - on Experience) เพื่อให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศจัดหลักสูตรการพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี

- พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

๒. การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

- พัฒนาคณาภการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ

- เฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์

/- ส่งเสริม ...

- ๓ -

- ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

๓. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษามลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

- สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

๔. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

- พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
- ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบัญชีของรัฐธรรมนูญ

- ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้

๖. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

- ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น

- ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม

- สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)

- พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ

- สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ

- จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ

- ส่งเสริมโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

/การขับเคลื่อน ...

- ๔ -

การขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นสู่การปฏิบัติ

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้น เป็นกรอบแนวทางมาใช้ในการวางแผนและจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยคำนึงถึงมาตรการ ๔ ข้อ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้แนวทางในการบริหาร งบประมาณไว้ ดังนี้ (๑) งดจัดงานต่างประเทศ ๑ ปี ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ ต่อกระทรวงศึกษาธิการ (๒) ลดการจัดอบรมสัมมนาที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณมาก (๓) ยกเลิกการจัด งาน Event และ (๔) ทบทวนงบประมาณที่มีความซ้ำซ้อน

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้น สู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สป. เป็นฝ่ายเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามลำดับ โดยมีบทบาทภารกิจในการตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบาย และจัดทำรายงานเสนอ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัด การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

๓. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงาน ต่อคณะกรรมการติดตามฯ ชำงต้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตามลำดับ

อนึ่ง สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติในลักษณะงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อน เมื่อรัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นอกเหนือ จากที่กำหนดหากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลัก และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	พีรภัทร พวงทอง
วัน เดือน ปี เกิด	21 พฤษภาคม 2535
ที่อยู่ปัจจุบัน	921/29 หมู่ 9 ตำบลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร 66150
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านใหม่ราษฎร์ดำรง หมู่ 8 ตำบลเขาเจ็ดลูก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร 66230
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2559	โรงเรียนอนุบาลทับคล้อ หมู่ 9 ตำบลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร 66150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์) มหาวิทยาลัยพะเยา